

Spekke, Arnold

Notatka bibliograficzna o badaniach historycznych niektórych uczonych łotewskich nad historią ojczyzną od założenia Uniwersytetu Łotewskiego (1919)

Przegląd Historyczny 30/1, 174-182

1932-1933

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

6. *ARNOLD SPEKKE*

NOTATKA BIBLIOGRAFICZNA O BADANIACH HISTORYCZNYCH NIEKTÓRYCH UCZONYCH ŁOTEWSKICH NAD HISTORJĄ OJCZYS- TĄ OD ZAŁOŻENIA UNIWERSYTETU ŁOTEWSKIEGO (1919).

Od początku odrodzenia kulturalnego ludu łotewskiego, w drugiej połowie w. XIX, udało się kołom intelektualnym łotewskim stworzyć z dużym wysiłkiem i po ciężkich walkach pokolenie uczonych, którzy zgodnie z upodobaniami epoki i swymi najistotniejszymi zainteresowaniami skierowali swe badania do świętej krynicy tradycji ludowej, t. j. do bogatego skarbcza pieśni, bajek ludowych i języka łotewskiego, wypracowywanego podówczas przez kilku przedstawicieli kół intelektualnych niemiecko-bałtyckich. (np. Bielenstein i inni). Łatwo pojąć, że wysiłki te nieraz rozbijały się o dość znaczne przeszkody, i że ci pierwsi przedstawiciele nauki łotewskiej musieli często szukać lepszych warunków pracy za granicami swej ojczyzny, przede wszystkim w Moskwie i Petersburgu; także starodawny uniwersytet niemiecki w Dorpacie stanowił pewne ognisko nauki łotewskiej. — Wskutek tego pod koniec ubiegłego i na początku obecnego stulecia uczeni łotewscy byli rozproszeni po wszystkich kątach przedwojennej Rosji, a po stłumieniu rewolucji 1905 roku rozsypali się i po Niemczech, Szwajcarii, Ameryce i gdzieindziej.

Nie trzeba dodawać, że istotny przedmiot zainteresowań dwóch pierwszych pokoleń uczonych, t. j. folklor, język i historia ludu łotewskiego, nie mógł być traktowany wprost i jakby oficjalnie. Nie przedstawiał on żadnego interesu dla kół intelektualnych Rosji i Europy z powodu panujących tam mętnych pojęć o historii i charakterze ludów bałtyckich a często i zupełnej ignorancji w tych sprawach.

Wobec tego uczeni łotewscy, bardzo się zresztą interesujący zagadnieniami ogólniejszemi, musieli wybierać specjalności często bardzo odległe od ich celu. Musieli oni jakby podważać swe wysiłki naukowe i dzięki śmiałości, poniekąd narodowej, mogli rozwinąć swe studia w najrozmaitszych dziedzinach. Można tu przytoczyć na przykład kilka nazwisk uczonych łotewskich drugiego pokolenia, t. j. tych, którzy obecnie przekroczyli sześćdziesiątkę lub się do niej zbliżają (nazwiska podane są w kolejności wieku).

Prof. J. Šmits, znany sinolog, dawny profesor uniwersytetu pekińskiego, dawny dyrektor szkoły języków wschodnich we Władywostoku; a jednocześnie twórca folkloru i naukowej mitologii łotewskiej.

Prof. J. Endzeliņš, jeden z najślawniejszych specjalistów w zakresie gramatyki porównawczej języków indo-europejskich, a zarazem twórca gramatyki historycznej łotewskiej.

Prof. A. Tentelis, specjalista od dziejów wczesnego średniowiecza a ostatnio i od historii inflanckiej wieków XII—XIII i XVII-go.

Prof. Fr. Balodis, egiptolog i założyciel archeologii łotewskiej i t. d.

Także pomiędzy profesorami młodszymi jest kilku o analogicznych kierunkach zainteresowań, tak trudnych do połączenia, a mimo to niezbędnych dla rozwoju naukowego ludu łotewskiego.

Po tych krótkich uwagach wstępnych można będzie przedstawić krótką listę ważniejszych prac z różnych dziedzin historii łotewskiej. Patrząc na prace tych uczonych łotewskich, będzie można niekiedy spostrzec pewne luki, jeszcze nie zapełnione w krótkim, dwunastoletnim okresie, ale w każdym razie widać wysiłki nauki narodowej, która nieraz musiała, mimo istnienia pewnych studjów dawniejszych, rozpatrywać odnośne zagadnienia albo zupełnie na nowo, albo własną, odrębną metodą, nie chcąc jednak wcale umniejszać tem obiektywnej wartości prac swych poprzedników.

Przedewszystkiem należy wymienić prace zasadnicze. Niedawno ukazało się dzieło zbiorowe

Die Letten. Przyczynki do historii, języka i kultury dawnych Łotyszów; przez Lekt. Fr. Adamovičs, Prof. L. Adamovičs, Prof. Fr. Balodis, Prof. E. Blese, Prof. J. Endzeliņš, Prof. J. Plākis, Prof. A. Spekke, Prof. K. Straubergs, Prof. P. Schmidt, Prof. A. Tentelis, Prof. R. Wipper. Nakł. Walter i Rapa, Ryga 1930.

Prehistorja i archeologja:

1. Latvijas arhaiologija (archeologja Łotwy), pod redakcją prof. Fr. Balodisa. Ryga, Walter i Rapa, 1926.

2. Congressus secundus archeologorum. Rigae, 19—23.VIII 1930. Rigae, 1931.

3. Katalog der Ausstellung zur Konferenz Baltischer Archaeologen in Riga 1931. Hrsg. v. Organisations-Komitee.

Historja języka łotewskiego.

1. Lettische Grammatik. J. Endzelin. Riga—Heidelberg 1922.

2. Lettisches Lesebuch. Gramatische und Metrische Vorbemerkungen, Texte und Glossar. J. Endzelin. Heidelberg 1922.

3. Lettisch-deutsches Woerterbuch. K. Meuhlenbach, red. v. J. Endzelin. Riga, Izglit. Minist. 1923 r.

4. Latvijas vietu vārdi. I—II (Nazwy miejscowości na Łotwie) pod red. J. Endzelina. Riga: A. Gulbis, 1922—1925.

Folklor.

Liczne wydania łotewskich pieśni ludowych, „dainas”.

1. Latvju dainas (pieśni narodowe łotewskie) Kr. B. Barona. Kop. 1—6. sej. 1922 g. Riga: Valter un Rapa. Przedruk wielkiego wydania kompletnego.

2. Latvju tautas dainas. Rob. Klaustina un J. Endzelina sak. 1—7 sej. 1928—1931 g. Riga: Valters un Rapa. (Pieśni narodowe łotewskie pod redakcją J. Endzelinś, zebrane przez R. Klaustinś).

3. Latvju dainas. Pamat dziesmas. Lud. Berziuš sak. 1—4 sej. 1928—1930 g. Riga: Valters u. Rapa (Pieśni narodowe łotewskie).

4. Pieśni mitologiczne łotewskie (Latviešu Mitologiskas dainas), wydane z przekładem francuskim przez M. Jonval. 1929.

5. Teikas par Dievu. Izlase. (Pieśni o Bogu. Wybór). Riga, 1929. L. folkloras kratuve.

6. Latviešu pasakas. P. Šmits, I—VII, Riga, Valters un Rapa, 1925—6 (Bajki ludowe).

7. Latviešu mitologija (Mitologja łotewska). P. Šmits, 2 wyd. Riga, A. Gulbis, 1926.

8. Etnografisko rakstu krajums P. Šmits. I—III. Riga, A. Gulbis, 1923. (Zbiór pism o etnografji bałtyckiej i łotewskiej).

9. Latvju tautas anekdotes. (Anegdoty ludu łotewskiego) P. Birkerts sakr. 1926, 1—3 sej. 1929. Riga: Valters un Rapa.

10. Latviešu sakamvardi un parunas. (Przysłowia i sentencje łotewskie). P. Birkerts sakr. 1927 g. Riga, Valters u. Rapa.

11. Latvju tautas uniklas. (Zagadki ludu łotewskiego). P. Birkerts sakr. 1927 g. Riga: Valters u. Rapa.

Historja ogólna.

Niema dotąd ogólnej historii Inflant, napisanej z łotewskiego punktu widzenia. Znajdujemy się jeszcze w fazie monografij i poszukiwań specjalnych. (Patrz poniżej).

Tutaj należy wspomnieć o wydawnictwie źródeł historycznych z Archiwum Państwowego.

Vestueiski materiali par jaunako latviešu tautas vesturi. (Materiały do dziejów ludu łotewskiego), 9 sej. 1924—1930.

Historja agrarna.

1. A. Švabe, Grundriss der Agrargeschichte Lettlands, B. Lamey, Ver. Riga, 1928.

2. A. Švabe, Histoire agraire de la Lettonie. B. Lamey, Ed. Riga, 1929.

3. A. Švabe, Zemes attiecibu un zemes reformu vesture Latvija, 1930. (Historja stosunków i reform agrarnych na Łotwie. Pomieszczone w dziele: „Les dix ans de la reforme agraire en Lettonie”, wydanie Ministerstwa Rolnictwa).

Historja kultury i idei i ogólna historja literatury.

Brak jeszcze dzieła, obejmującego całość dziejów inflanckich. Dla okresu bardzo wąskiego istnieje monografia:

1. A. Švabe, Latvju kulturas vesture (Dzieje kultury łotewskiej) 1921. Riga, Gulbis.

2. Latvijas novadi (Prowincje łotewskie), R. Zarrinš, Riga 1926.

3. A. Spekke, Alt-Riga im Lichte eines humanistischen Lobgedichtes vom Jahre 1595. Haecker, Riga 1927.

Historja literatury łotewskiej.

T. Zeiferts, Latviešu rakstniecibas vesture (Historja literatury łotewskiej), I—III. Riga, A. Gulbis, 1922—1925. I—2 wyd. 1927.

Historja sztuki.

1. Latvju raksti (Ornament łotewski). 1—56. 1924—1931. Riga R. Zarrina vad. Valsts Papiru Spiestuve.

2. Materiali par Latvijas buvniecibu. (Materiały do architektury łotewskiej). 1—5, 1921—1931 Riga. L. V. Architekturas fak.

3. Valsts vesturiska muzeja krajums (Zbiory muzeum państwowego). Red. M. Silinš. I. Riga, 1930.

Dalej kilka szkiców o rozwoju malarstwa i rzeźby łotewskiej, np. Dombrowskis Latviešu maksla (Sztuka łotewska). 1925. Riga, Valters Rapa.

Historja muzyki:

1. Latvju tautas muzikas materiali. I—IV, burtn. R. L. B. Muzikas Komis. izd. (Materiały do dziejów łotewskiej muzyki ludowej).

2. Valejas lapasno latviešu muzikas vestures. J. Vitola Skices (Szkice z dziejów muzyki łotewskiej). Burtnieka 1930 i 1931.

3. Latvijas skanu makslinieku portrejas. Krodera un Vitolina redakcija. (Portrety kompozytorów łotewskich). Ryga, 1930.

Jeżeli rzucić okiem na powyższą listę, to można — naturalnie — zauważyć, że przygotowania do dzieł stosunkowo wielkich i obszernych były już uczynione przed powstaniem niepodległego państwa łotewskiego, ale oczywiście dopiero dzięki niepodległości i dzięki poparciu rządu nauka łotewska zaczęła się zupełnie swobodnie i bujnie rozwijać.

Niełatwo zacytować wszystkie prace monograficzne uczonych łotewskich z powodu pokaźnej stosunkowo ich liczby. Jest to nawet zbyt wiele, bo istnieje kilka bibliografij, do których może się udać czytelnik, któryby zapragnął informacji bardziej wyczerpujących co do jakiegoś zagadnienia, traktowanego w tych pracach.

Jest więc pożytecznem podać tu tytuł dzieła bibliograficznego, bardzo łatwego w użyciu.

Latviešu zinatne un literatura (Nauka i literatura łotewska). Bibliog 1—9, 1924—1930. Riga, Valsts Biblioteka. (Patrz także doroczne sprawozdania Uniwersytetu łotewskiego w Rydze).

Zrobiwszy to zastrzeżenie, należy podać czytelnikowi zagranicznemu kilka linii wytycznych dla zorientowania się w charakterze rozwoju nauk historycznych na Łotwie.

Trzeba tu dodać jeszcze jedno zastrzeżenie. Stosując się do życzenia Redaktora — podania listy dzieł przede wszystkim historycznych, pozwolę sobie przytoczyć w pierwszej linii badania z tej gałęzi wiedzy, zadawalnijając się, co się tyczy innych dziedzin, kilkoma ogólnymi wskazówkami bibliograficznymi.

Prace monograficzne uczonych łotewskich będą cytowane w porządku alfabetycznym autorów.

Lista skrótów:

I. M. M. — Dziennik Ministerstwa Oświecenia Publicznego.

F. B. R. — Prace Towarzystwa Filologicznego.

L. U. R. — Acta Universitatis Latviensis.

R. L. B. — Towarzystwo Łotewskie w Rydze.

A. A. Bele, (docent na wydziale humanistycznym), ogłosił w „Filologu Biedribas Raksti“ i w „Slavia“ kilka studjów nad zagadnieniami lingwistyki bałtyckiej, przede wszystkim łotewskiej i słowiańskiej.

L. A d a m o v i ě s, (profesor na wydziale teologii protestanckiej w Rydze), pracuje od szeregu lat nad dziejami wyznań i kościołów w Inflantach, ogłosił serję artykułów na ten temat na Łotwie i zagranicą, np. w zbiorze „Die Letten”: Die Letten und die evangelische Kirche; die Letten und die Katholische Kirche. Oprócz tego studjuje on petyzm inflancki XVIII-go wieku i zajmuje się niektórymi kwestjami z mitologii łotewskiej.

Fr. B a l o d i s, (b. docent uniwersytetu w Moskwie, b. profesor Uniwersytetu Moskiewskiego i Saratowskiego, profesor wydziału humanistycznego, członek kilku zagranicznych akademij i towarzystw naukowych), oprócz wyżej wzmiankowanych książek i zbiorów artykułów ogłosił, jako rezultat swych prac wykopaliskowych w różnych okolicach kraju, szereg artykułów z zakresu archeologii Łotwy. Np.

Raunas Tanisa Kalns (łotewski zamek Tanisa w Rauna) Izglitibas Ministrijas Menešraksts, 1927, X.

Les anciennes frontières slavo-lettonnes. Conf. des historiens des Etats de l'Europe orientale 1927.

Musu senči (Nasi przodkowie). Daugava, 1928. V.

Senlatvieši (Starożytni łotysze). Daugava, 1929. IV.

L'agriculture chez les anciens lettons. Filologu Biedribas Raksti, 1929. X.

Letten und lettische Kultur in vorgeschichtlicher Zeit. Stokholm, Geografiska Annaler, 1929, z. 3—4, 217—246.

Die lettischen Burgberge. Stokholm. Fornvaennen, 1929, V etc.

Fr. Balodis napisał też szereg prac z zakresu historii sztuki egipskiej oraz o dokonanych przez siebie wykopaliskach w starej stolicy tatarskiej nad Wolgą.

J. B e r z i n š, (docent na wydziale humanistycznym), ogłosił kilka prac z historii łotewskiej, przedewszystkiem czasów najnowszych. Np.:

Latviešu tautas skolotāji un 1905 g. revolūcija (prowincjonalni nauczyciele ludowi a rewolucja 1905 r.), I. M. M. IX—X.

Meginajums ievest Krievu burtus leišu un latviešu rakstos (Próby rządu rosyjskiego wprowadzenia alfabetu rosyjskiego do języka litewskiego i łotewskiego), J. M. M. 1930, I—VI.

Oprócz tego wydał on kilka studjów o naszych pieśniach ludowych.

L. B e r z i n š, (docent na wydziale humanistycznym), zajął się głównie analizą pieśni ludowych łotewskich: pisał o zagadnieniach ich chronologii, formy metrycznej i t. d. Kilka z tych prac można tu zacytować, mianowicie te tylko, które się łatwiej dadzą zaliczyć do studjów historycznych.

Nevacu Opics (Opitz — nie niemiec, t. j. łotysz), J. M. M. 1925, II—III.

Latviešu tautas dzeja Stendera un Herdera laikmeta (Poezja ludowa łotewska za czasów Stendera i Herdera), *ibid.* VII.

Dažāda veida atkartojumi latviešu tautas dziesmas (Powtórzenia stylistyczne w pieśniach ludowych łotewskich). Rigas Latviešu Biedr. Zinību Komisijas Rakstu Krajums XVIII.

Latviešu tautas dzejas nozares (Odgałęzienia pieśni ludowych łotewskich) J. M. M. 1927, IX—XII.

Kristofs Firekers un viņa nozīme latviešu literatūrā (Kr. Fireker i jego rola w rozwoju literatury łotewskiej (F. B. R. VIII).

Satira un humors latviešu tautas dziesmas (Satyra i humor w pieśniach ludowych łotewskich). Burtņieks, 1927, I—V.

Ueber das Lettische Volkslied. „Die Letten“.

Das lettische Schrifttum in fremder Pflege. „Die Letten“.

E. B l e s e, (profesor wydziału humanistycznego), oprócz artykułów o ogólnych zagadnieniach lingwistyki porównawczej i kilku szkiców z historii tej nauki, ogłosił studjum o imionach i nazwiskach łotewskich.

Latviešu vardi un uzvardi studijas. I-mie vecākie personu vardi un uzvardi XIII—XVI g. s. (Studjum nad imionami i nazwiskami łotewskimi. Okres dawniejszy, wieki XIII—XVI). Rīga 1929.

Z artykułów w czasopismach naukowych wspomnę tu tylko ostatnie prace w „Die Letten” i „Studi baltici”.

J. E n d z e l i n š, (najpierw docent w Dorpacie, potem profesor w Charkowie, obecnie profesor na wydziale humanistycznym w Rydze, członek kilku zagranicznych akademii i towarzystw naukowych). Oprócz prac już wzmiankowanych, napisał cały szereg artykułów z zakresu lingwistyki ogólnej, umieszczonych w zagranicznych czasopismach językoznawczych. Wydał też kilka książek specjalnych już przed r. 1919.

W ostatnich latach prawie ukończył swój wielki słownik języka łotewskiego i ogłosił szereg artykułów w wydawanym przez siebie „Filologu Biedribas Raksti” i prasie naukowej zagranicznej a zwłaszcza w „Zeitschrift f. Vergleichende Sprachforschung”, „Revue des études Slaves”, „Slavia”, „Streitberg Festgabe” i w innych. (Patrz wykaz tytułów tych prac i w wyżej podanych bibliografiach, a przede wszystkim szkic E. Blese: Prof. J. Endzelina darbība 50 muža gadus. (Karjera naukowa profesora J. Endzelina w 50 latach jego życia)—Latvju gramata 1923, III, i tegoż: „J. Endzelinš” w „Latviešu Konverzācijas vārdnīca” s. 7489).

J. Plakis, (były docent uniwersytetu kazańskiego, teraz profesor na wydziale humanistycznym), interesuje się głównie językiem litewskim i ogłosił szereg prac z tego zakresu w „Acta Universitatis Latviensis” i gdzieindziej, np. w „Revue des études Slaves” i t. p. Pośród prac jego znajdujemy dwie książki: *Leišu intonācijas* (intonacje litewskie) — odbitka z L. U. R. i *Leišu valodas rokas gramata* (Podręcznik języka litewskiego), Riga, 1927. Valters un Rapa.

A. Spekke, (profesor na wydziale humanistycznym). Oprócz artykułów o różnych zagadnieniach filologii romańskiej, (z literatury francuskiej, włoskiej i hiszpańskiej średniowiecznej i renesansowej), wydał kilka prac o ruchu humanistycznym w Inflantach pod koniec w. XVI-go; wnioski z tych badań znaleźć można w artykule:

Livonijas humanists S. Frencela poema „Par isto dižciltibu un zīnību cieniu” (Poemat humanisty inflanckiego S. Frenzela „De vera nobilitate et litterarum dignitate), F. B. R. V. i w książce *Alt-Riga* (patrz wyżej).

Ze studjów historycznych nad epoką polską w Inflantach można przytoczyć np.:

Polu laikmeta Livonijas apstakli dažu jaunu avotu gaisma. (Okres polski w Inflantach w świetle danych kilku nowych źródeł). Daugava, 1930, VI.

Livonijas zemnieku kustības un nemieri 16 g. s. otra puse. (Ruchy i bunt chłopów inflanckich w drugiej połowie XVI w.). Daugava, 1931, VII — VIII. Patrz także: *Die Kultur Livoniens nach dem Zeugnissen auslaendischer Chroniken, Reisebeschreibungen, Gedichte v. a. Werke*. — „Die Letten”.

K. Straubergs, (profesor na wydziale humanistycznym). Oprócz licznych badań i przekładów, dotyczących się starożytności klasycznej, ogłosił kilka studjów nad folklorem i strojami łotewskimi, np.:

Piezīmes par dažām latviešu burviju gramatām (Uwagi o kilku tekstach o czarach na Łotwie) J. M. M. 1923, VII—X.

Latviešu burvju gramatas (teksty czarodziejstwa łotewskiego). Acta Univer. Latvien. XIII.

Lettische Trachten. „Die Letten” i inne.

P. Šmits, (b. profesor uniwersytetu w Pekinie, b. dyrektor Wyższej Szkoły Języków Wschodnich w Władywostoku, profesor na wydziale humanistycznym, dr. h. c. Uniwersytetu w Upsali), napisał oprócz książek wyżej wzmiankowanych kilka artykułów o dawnej ojczyźnie ludów bałtyckich i ich starożytnej kulturze materialnej. Patrz np. jego artykuły w „Die Letten”:

Sprachliche Zeugnisse über die Urheimat der Balten und ihre Kultur.

Die Mythologie der Letten.

Das Lettische Volkslied.

Zajmuje się także innymi zagadnieniami filologicznymi i dalej rozwija swe poglądy na mitologję i pieśni ludowe łotewskie.

Także po powstaniu niepodległego państwa łotewskiego prowadził on dalej swe studia nad językami dalekiego wschodu (głównie klasyczną chińszczyzną i dał szereg prac o niektórych językach syberyjskich: Olchów, Negidalów, Orochów, Samagirów i innych. (w „Acta Universitatis Latviensis”). Patrz E. Blese, prof. P. Smitsa 60 g. jubileja (sześćdziesięciolecie profesora P. Smits'a), J. M. M. 1930, I.

A. Š v a b e, (docent na wydziale prawnym). Oprócz książek cytowanych poprzednio, napisał on parę prac o łotewskich tradycjach ludowych.

Raksti par latvju folkloru (Studja nad folklorem łotewskim) 1923; głównie jednak o zagadnieniach gospodarczych i prawnych dawnej historii inflanckiej, głównie z łotewskiego punktu widzenia, t. j. przeszłości ludu łotewskiego.

Pagasta Vesture (Historja „pagasts'a”, t. j. włości). Riga 1926.

Courte Histoire Agraire de la Lettonie 1925. (Pomieszczona w odpowiedzi rządu łotewskiego na petycję łotewskich właścicieli ziemskich do Rady Ligi Narodów, 1925).

Oprócz tego wydał on szereg ważnych źródeł do historii agrarnej.

Smiltenes novada zemnieki 1601 — 1630 (Chłopi z okolic Smiltene w l. 1601—1630). 1927.

Vecpiebalgas zemnieku sudziba Karlim XII, 1695 g. (Skarga chłopów z Vecpiebalga, przedstawiona Karolowi XII w 1695 r.). 1927.

Drustu pagasta tiesas spriedumi 1830—1835 (Wyroki sądu wiejskiego wsi Drusti).

Vecakas zemnieku tiesibas (Dawne prawa chłopów w 13 wieku). 1927.

Kurzemes muižas tiesibas. (Prawa właścicieli niemieckich). 1931.

Livonijas senakas brunnieku tiesibas. (Dawne prawa kawalerów niemieckich) 1930—31.

A. Tentelis, (dawny docent Uniwersytetu Petersburskiego. profesor na Wydziale Humanistycznym, dr. h. c. Uniwersytetu w Upsali), ogłosił studja nad historją Inflant w czasach podboju i w. XVII, np.

Curlandiae quaedam notabilia Rozina Lenzilia. „Acta Univ Latv.”, XI.

Die Letten in der Ordenzeit. „Die Letten” i inne.

Napisał też przegląd biblijograficzny:

La littérature historique lettone. Compte rendu. Bull. d'inform. d. hist. en Europe Orientale. I, 3—4.